

Analiza działalności ekonomicznej gospodarstw mlecznych w Polsce - wyniki na podstawie
funkcji kosztu

Jerzy Marzec

Katedra Ekonometrii i Badań Operacyjnych Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
e-mail: marzecj@uek.krakow.pl

Andrzej Pisulewski

Instytut Ekonomiczno-Społeczny, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
e-mail: andrzej.pisulewski@gmail.com

Celem badań jest estymacja krótkookresowej funkcji kosztu zmiennego dla polskich gospodarstw mlecznych, która uwzględnia potencjalne błędy optymalizacyjne, wynikające z nieefektywności technicznej i nieefektywności alokacyjnej (błędne postrzeganie cen bądź produktywności krańcowych poszczególnych czynników produkcji). W tym celu wykorzystano dane przekrojowo-czasowe opisujące działalność gospodarstw, które pochodzą z systemu sprawozdawczości FADN. Metodą badawczą jest bayesowska stochastyczna analiza graniczna. Przyjęto, że ziemia użytkowana rolniczo stanowi czynnik stały, natomiast pozostałe czynniki produkcji, takie jak kapitał (maszyny rolnicze i urządzenia), praca, materiały, pasze oraz stado zwierząt, podlegają optymalizacji w krótkim okresie. Na podstawie translogarytmicznej funkcji w formie, która uwzględnia możliwość zmiany technik wytwórczych w badanym okresie 2004-2011, określono podstawowe mikroekonomiczne charakterystyki technologii tego sektora rolnictwa. Dodatkowo dokonano pomiaru wskaźnika efektywności kosztowej. Szczegółowe wyniki empiryczne zaprezentowano także w podziale na trzy grupy gospodarstw, wyodrębnionych z uwagi na ich wielkość mierzoną powierzchnią użytków rolnych, wielkość stada krów oraz stopień specjalizacji produkcji.

Słowa kluczowe: dane panelowe, efektywność kosztowa, bayesowska stochastyczna analiza graniczna, translogarytmiczna funkcja kosztu, gospodarstwa mleczne.

Klasyfikacja JEL: C23, D22, D24, Q12